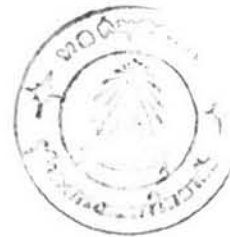

การควบคุมภายในของกิจการอุตสาหกรรมในประเทศไทย

นางสาวเปรมฤดี ไชยพันธุ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญญัตินิติศาสตร์มหาบัณฑิต
แผนกวิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2516

001754

I16564340

INTERNAL CONTROL OF INDUSTRIAL CONCERNS IN THAILAND

Miss Premruadee Chaiyapunthu

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1973

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

Limon Limon

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

พ.ศ. ๒๕๖๕ ประธานกรรมการ

ดร. เสริม กรรมการ

ดร. เสริม กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์จันทรัตน์ บุนนาค

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การควบคุมภายในของกิจการอุตสาหกรรมในประเทศไทย
 ชื่อ นางสาวเปรมฤดี ไชยพันธุ์ แผนก วิชาการบัญชี
 ปีการศึกษา 2516

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษาถึงระบบการควบคุมภายในของกิจการอุตสาหกรรมในประเทศไทย เพื่อพิจารณาถึงระบบการควบคุมภายในที่กิจการอุตสาหกรรมเหล่านั้นวางไว้ว่าดีพอและเหมาะสมกับการดำเนินกิจการหรือไม่ และพิจารณาถึงอุปสรรค ข้อขัดข้อง และปัญหาต่าง ๆ ที่ทำให้กิจการไม่สามารถปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้ได้

วิธีดำเนินการค้นคว้า โดยการศึกษาหลักการควบคุมภายในโดยทั่ว ๆ ไปจากหนังสือทั้งในประเทศและต่างประเทศ และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของกิจการอุตสาหกรรมจากระเบียบปฏิบัติ คำสั่ง การจัดสายงาน เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนการสอบถามเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของแต่ละอุตสาหกรรม

จากการศึกษาถึงระบบการควบคุมภายในของกิจการอุตสาหกรรม เห็นว่าส่วนใหญ่มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม แต่ยังมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับวิธีการควบคุมบางอย่าง และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งข้อบกพร่องเหล่านี้ได้เสนอแนะโดยให้แก้ไขวิธีการควบคุมที่ยังบกพร่อง ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามวิธีการควบคุมที่วางไว้เป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารจะตองคอยติดตาม และแนะนำให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติมีความเข้าใจในระเบียบและวิธีการควบคุมอย่างถูกต้อง เมื่อกิจการอุตสาหกรรมเหล่านั้นมีระบบการควบคุมภายในที่ดีแล้วย่อมจะช่วยแบ่งเบาภาระความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารในการบริหารงาน.

9

Thesis Title Internal Control of Industrial Concerns in Thailand
Name Miss Premruadee Chaiyapunthu. Department Accountancy
Academic Year 1973

ABSTRACT

This thesis is intended to be a study of internal control systems set up by industrial concerns in Thailand. The objective of the study was to find out how suitable such systems are, what are the problems and obstacles encountered which hinder the effective use of such system.

The methodology of research comprises of a study of principles of internal control from text books as well as a study of actual systems in use from Work Manuals and interviewing officers concerned in various industries.

As a result of such study it was found that most of industrial concerns interviewed have a suitable set up of internal control system, though there are certain flaws in the operation of the system. Suggestions are therefore made to remedy the inefficiencies. In the case where the impediments of the system were due to personnel elements it is advocated that Management has the responsibility of following-up as well as educating the staff to proper understanding of the implementation of the system so that Management would benefit from an effective system of internal control.

กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบพระคุณต่อ รองศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และ
อาจารย์จันทรัตน์ บุญนาค ซึ่งได้ให้คำแนะนำตลอดจนการตรวจและแก้ไขร่างวิทยา-
นิพนธ์จนสำเร็จเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการภาพประกอบ	ณ
บทที่ 1. บทนำ	1
ความหมายของการควบคุมภายใน	2
ลักษณะของระบบการควบคุมภายในที่ดี	3
ส่วนประกอบที่สำคัญของระบบการควบคุมภายในที่ดี	7
บทที่ 2. หลักการควบคุมภายใน	14
สินทรัพย์	14
เงินสด	14
ขายและลูกหนี้	18
ซื้อและสินค้าคงคลัง	20
หลักทรัพย์และเงินลงทุน	24
สินทรัพย์ประจำ	25
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าและค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	28
หนี้สิน	28
หนี้สินระยะสั้น	28
หนี้สินระยะยาว	32
ส่วนของเจ้าของ	33
รายได้และรายจ่าย	36

รายการภาพประกอบ

ภาพ

หน้า

1.	แผนภูมิการจัดสายงานทั้งหมดในองค์การธุรกิจ	9
2.	แผนภูมิการจัดสายงานเกี่ยวกับการขาย	43
3.	แผนภูมิการจัดสายงานเกี่ยวกับลูกหนี้	47
4.	แผนภูมิการจัดสายงานเกี่ยวกับเงินสดรับ	50
5.	แผนภูมิการจัดสายงานเกี่ยวกับการซื้อ	53
6.	แผนภูมิการจัดสายงานเกี่ยวกับเงินสดจ่าย	55
7.	แผนภูมิการจัดสายงานเกี่ยวกับค่าแรงและเงินเดือน	58
8.	แผนภูมิการจัดหน่วยงานของอุตสาหกรรมซีเมนต์	60
9.	แผนภูมิสายการเดินเอกสารเกี่ยวกับการขาย	65
10.	แผนภูมิสายการเดินเอกสารเกี่ยวกับการรับเงิน	72
11.	แผนภูมิสายการเดินเอกสารเกี่ยวกับการซื้อสิ่งของตามปกติจากผู้ขาย				75
12.	แผนภูมิสายการเดินเอกสารเกี่ยวกับการซื้อสิ่งของโดยวิธีประกวดราคา				76
13.	แผนภูมิสายการเดินเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายเงิน	81
14.	แผนภูมิการจัดหน่วยงานของอุตสาหกรรมนมกระป๋อง	95
15.	แผนภูมิการจัดหน่วยงานของอุตสาหกรรมน้ำอัดลม	108